

Вступ до психології

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітня програма	<i>Прикладна психологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/ дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кред. ЕКТС/60 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Москаленко Ольга Володимирівна</i>
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Психологія - особлива наука, яка стоїть дещо окремо від інших і є не зовсім звичайною наукою.

Сучасне суспільство звертає значну увагу на людину і все повніше враховує її зростаючу роль у різних сферах життєдіяльності. Вивчення витоків психології, її основних методологічних категорій і методів, ознайомлення з основними аспектами діяльності професійного психолога, етичними нормами та принципами в діяльності практичного психолога.

Дисципліна "Вступ до психології" — перша на шляху професійного становлення студента, який вибрав цю науку сферою своєї майбутньої діяльності. Її вивчення слугує пробудженню і закріпленню інтересу до вибраної професії, розвитку ціннісно-сміслової сфери майбутніх професіоналів, формуванню уявлень про базу професійних знань і умінь, необхідних для успішного здійснення діяльності, підтримки в усвідомленні зробленого професійного вибору.

Зазначена дисципліна є складовою підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня — бакалавр з психології.

Вивчення даної дисципліни сприяє саморозкриттю і самопізнанню першокурсників; пробуджує інтерес, сприяє формуванню професійної мотивації тощо.

Предмет навчальної дисципліни – витoki психологічного знання, місце та завдання сучасної психології у системі наук, сутність та напрямки діяльності психолога, роль психолога у сучасному суспільстві, основні етичні норми та принципи в діяльності психолога.

Навчальна дисципліна складається з лекційних занять, в яких міститься теоретична інформація про джерела психологічних знань, основні підходи до вивчення та пояснення сутності психіки людини, постулати роботи практичного психолога, основні вимоги до особистісних та професійних якостей практичного психолога.

Взаємодія з викладачем на лекційних та практичних заняттях є запорукою успішного оволодіння навчальним матеріалом. Консультації з дисципліни проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки.

Відповідно до вимог ОПП метою дисципліни є формування у студентів:

Загальних компетентностей:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК2)
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК4)
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК12)
- здатність та готовність впроваджувати наукові основи та рекомендації щодо сучасної життєдіяльності, засоби фізичного, психічного, психологічного і духовного розвитку особистості й самовдосконалення (ЗК13)
- здатність до саморозвитку на основі рефлексії та саморегулювання (ЗК14)

Професійних компетентностей:

- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (ФК1);
- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (ФК2);
- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (ФК3);
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК4);
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ФК11).

Програмні результати навчання:

- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПРН3);
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень та аналізу літературних джерел (ПРН4);
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН10);
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ПРН15);
- рефлексувати можливості власного інтелектуального потенціалу для вирішення завдань професійної діяльності (ПРН20).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами наукових інститутів та бібліотек. Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософії, історії, тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами: «Історія психології», «Загальна психологія», «Диференційна психологія», «Професійна етика психолога».

Дисципліна перебуває у тісному зв'язку з іншими дисциплінами циклу професійної підготовки, завдяки чому створюється міцне підґрунтя для подальшого оволодіння знаннями з психологічних дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Становлення психології як наука				
Тема 1.1. Витоки психології. Етапи становлення психології як науки.	6	2	2	2

Тема1. 2. Основні напрями та школи в психології.	6	2	2	2
Тема1. 3. Місце психології в системі наукових знань.	6	2	2	2
Разом за розділом 1	18	6	6	6
Розділ 2. Методологія та методи психології				
Тема 2.1. Принципи психології як науки.	6	2	2	2
Тема 2.2. Класифікація методів психологічного дослідження.	6	2	2	2
Разом за розділом 2	12	4	4	4
Розділ 3. Практична психологія як галузь				
Тема 3.1. Сутність психологічних знань. Взаємозв'язок побутових, наукових та практичних психологічних знань .	2	-	-	2
Разом за розділом 3	2	-	-	2
Розділ 4. Професійна діяльність практичного психолога				
Тема 4.1. Загальне уявлення про професійну діяльність психолога.	6	2	2	2
Тема 4.2. Психолог як особистість та професіонал.	6	2	2	2
Тема 4.3. Основні напрями діяльності практичного психолога.	6	2	2	2
Тема 4.4. Діяльність психолога в різних професійних сферах	6	2	2	2
Разом за розділом 4	24	8	8	8
Залік	4	-	-	4
Всього годин	60	18	18	24

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1 Базова література

1. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2018. 272 с.
2. Москалець В. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
3. Москальова А. С. , Брюховецька О.В. Психологія: вступ до спеціальності: навч.-метод. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011, 216 с.
4. Jennifer Walinga, Charles Stango. Introduction to Psychology (2014-2021). <https://opentextbc.ca/introductiontopsychology/>

4.2. Допоміжна література:

1. Буняк Н. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: ТНТУ, 2017. 300 с.
2. Варій М, Ортинський В. Основи психології і педагогіки. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 376 с.
3. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-е вид. Київ: ВСВ «Медицина», 2018. 216 с.
4. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса: Фенікс, 2020. 79 с.
5. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2018. 272 с.
6. Мясоїд П. Курс загальної психології. Київ : Алерта, 2021. 496 с.

7. Huffington Post. (2014). 2014 Canadian Budget Highlights: What You Need To Know. Retrieved May 2, 2104 from http://www.huffingtonpost.ca/2014/02/11/2014-canadian-budget-highlights_n_4769700.htm
8. Research Canada. (2014). Budget 2014 – What it means for us. Retrieved May 2, 2014 from <http://www.rc-rc.ca/blog/budget-2014-research-canadas-analysis>

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1 Денна форма

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1 Витоки психології. Етапи становлення психології як науки.</p> <p>Анімістичні уявлення про душу. Епоха еллінізму. Роль вчень Платона, Арістотеля, Сократа, Демокріта, Епікура та інших в становленні психологічного знання. Психологія і грецька міфологія. Етапи становлення психології: психологія як наука про душу, психологія як наука про свідомість, психологія як наука про поведінку, психологія як наука про механізми розвитку та функціонування психіки.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть чому психологію тривалий час не визнавали як самостійну науку. 2. Визначте, що виступало предметом психології протягом становлення її як науки. Відповідь обґрунтуйте та назвіть представників.
2	<p>Тема 1.2. Основні напрями та школи в психології.</p> <p>Гештальтпсихологія, біхевіоризм, психоаналіз, аналітична психологія, індивідуальна психологія, генетична психологія, когнітивна психологія, функціоналізм, структуралізм, гуманістична психологія.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте провідні ідеї науковців-представників кожного з напрямів в психології. 2. Проаналізуйте причини занепаду певних напрямів та психологічних шкіл в психології.
3	<p>Тема 1.3. Місце психології в системі наук</p> <p>Зв'язок психології з іншими науками. Структура сучасної психології. Теоретична психологія: загальна психологія, історія психології, експериментальна, генетична, соціальна, порівняльна, диференціальна психологія, психофізіологія, психологія особистості, моделювання психіки. Науково-прикладна психологія: психологія праці, інженерна психологія, психологія творчості, психологія «штучного інтелекту», авіаційна психологія, космічна психологія, військова психологія, психологія управління та менеджменту, економічна психологія, екологічна психологія, психологія торгівлі, психологія спорту.</p> <p>Галузі психології за психологічними проблемами розвитку людини: вікова психологія, педагогічна психологія, психологія аномального розвитку, або спеціальна психологія. За відношенням до нормальної або хворої психіки: психологія здоров'я, медична психологія. За відношенням до права - юридична психологія: судова, кримінальна, виправно-трудова (пенітенціарна).</p> <p>Предмет та основні завдання психології.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте причини виникнення сучасних галузей психології. 2. Визначте перспективні напрямки розвитку психологічної науки.
4	<p>Тема 2.1. Принципи психології як науки.</p> <p>Методологічні проблеми психології. Основні принципи психології: детермінізму, відображення, єдності свідомості та діяльності, розвитку, системно-структурний принцип. Загальні принципи методології психологічного дослідження: гуманістична спрямованість, комплексність досліджень, системність.</p>

	<p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняттям, «методологія», «метод». 2. Наведіть приклад психологічних методик.
5	<p>Тема 2.2. Класифікація методів психологічного дослідження. Організаційні, емпіричні, методи обробки даних, інтерпретаційні. Програма (етапи) психологічного дослідження. Основні методи дослідження та допоміжні методи дослідження, їх характеристика та вимоги.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте основні теоретико-методологічні підходи західної практичної психології. 2. Чи існує відмінність між методами досліджень теоретичного та практичного психологів?
6	<p>Тема 4.1. Загальне уявлення про професійну діяльність психолога. Професійне самовизначення психолога. Професіоналізація студентів-психологів. Наукова психологія, практична психологія. Психолог-теоретик, психолог-практик. Етапи професіоналізму: фаза оптації, фаза адепта, фаза адаптації, фаза інтернала, фаза майстерності, фаза авторитету, фаза наставництва.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте сучасне уявлення суспільства про професію психолог. 2. Охарактеризуйте сутність кожного етапу професіоналізації.
7	<p>Тема 4.2 Психолог як особистість та професіонал. Особистісні диспозиції психолога як основа його готовності до професійної діяльності. Структура психологічної готовності психолога до професійної діяльності. Етичні особливості професійної діяльності психолога.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте мотиваційний, когнітивний, операційний та особистісний компоненти готовності. 2. Визначте основні етичні принципи в професійній діяльності психолога.
8	<p>Тема 4.3. Основні напрями діяльності практичного психолога Функції психолога як постійні завдання, що складають зміст його діяльності. Психодіагностична функція та її здійснення в різних галузях роботи психолога. Загальна характеристика методів психодіагностики. Психологічна корекція. Рівні аналізу норми психічного розвитку(нейропсихологічний, загально-психологічний, віково-психологічний) як основа для побудови психологічної корекції. Психопрофілактична робота психолога та її випереджаючий характер. Психотренінг, психодрама, рольова гра як форми психокорекційної та психопрофілактичної роботи психолога. Розвиваюча функція та її реалізація в роботі психолога (в закладах освіти, сім'ї та ін.). Урахування рівня актуального і зони найближчого розвитку в роботі психолога з розвитку психічних процесів людини. Робота з профорієнтації та соціально-професійної адаптації як функція психолога. Консультативна робота психолога. Психолого-просвітницька функція психолога та її роль у підвищенні психологічної компетентності людей, гуманізації життя і праці. Методи психологічної просвіти.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні методи психологічної просвіти 2. Сутність психодіагностичної роботи.
9	<p>Тема 4.4. Діяльність психолога в різних професійних сферах Сутність роботи психолога в сфері освіти, медицини, в сфері спорту, юриспруденції, економіки, в соціальній сфері. Особливості впливу професійної сфери на поведінкові реакції та особистісні риси. Основні акценти в роботі психолога з представниками різних професій.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати діяльність психолога в освіті. 2. Проаналізувати особливості роботи спортивного психолога тощо.

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

сформувані у студентів: розуміння теоретичного матеріалу; вміння формувати самостійні судження, відстоювати власні погляди, аргументуючи їх на основі наукових фактів; уміння та навички самостійної роботи з підготовки до безпосередньої участі в семінарі-обговоренні.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	Тема 1.1. Вступ до психології Мета: Систематизувати та закріпити знання студентів про предмет, об'єкт психології, історію розвитку психології як науки, методи сучасної психології. Питання для обговорення: 1. Предмет психології та її структура. 2. Головні групи психічних явищ. 3. Часові рамки етапів розвитку психології (донауковий, філософський, науковий). 4. Основні здобутки та відкриття етапів розвитку психологічної науки. 5. Місце психології в системі наукового знання
2	Тема 1.2. Основні напрями та школи в психології. Мета: закріпити та поглибити знання студентів про предмет психології в різних напрямках та психологічних школах. Питання для обговорення: 1. Основні психологічні школи XIX–XX ст. Причини їх виникнення 2. Психоаналіз як психологічна школа 3. Гештальтпсихологія її представники 4. Біхевіоризм та необіхевіоризм. Сутність формули S-R/ 5. Генетична психологія 6. Когнітивна психологія 7. Функціоналізм, структуралізм 8. Психологи гуманісти
3	Тема 1. 3. Місце психології в системі наук Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про різні галузі психології Питання для обговорення: 1. Структура сучасної психології. 2. Теоретична психологія та її напрями 3. Науково-прикладна психологія та її підвиди 4. Поділ психології на галузі за : психологічними проблемами розвитку людини, за відношенням до нормальної або хворої психіки, за відношенням до права 5. Основні завдання загальної психології.
4	Тема 2.1. Принципи психології як науки. Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про основні методологічні принципи психології Питання для обговорення: 1. Охарактеризуйте коло методологічних проблем психології. 2. Розкрийте сутність поняття «принцип психології» 3. Розкрийте принцип детермінізму 4. Розкрийте принцип відображення 5. Розкрийте принцип єдності свідомості та діяльності 6. Розкрийте принцип розвитку 7. Розкрийте системно-структурний принцип.
5	Тема 2.2 Класифікація методів психологічного дослідження. Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про основні та допоміжні методи психологічного дослідження Питання для обговорення:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте організаційні методи 2. Охарактеризуйте емпіричні методи 3. Які методи обробки даних ви знаєте 4. Розкрийте сутність інтерпретаційних методів. 5. Вимоги до застосування методів дослідження.
6	<p>Тема 4.1. Загальне уявлення про професійну діяльність психолога. Мета: систематизувати та поглибити знання студентів про сутність професійної діяльності психолога</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості професійного самовизначення психолога 2. Професіоналізація студентів-психологів. 3. Наукова психологія її характеристики 4. Практична психологія та її ознаки 5. Психолог-теоретик , сфера його діяльності 6. Психолог-практик. 7. Охарактеризуйте фази професіоналізації : фаза оптації, фаза адепта, фаза адаптації, фаза інтернала, фаза майстерності, фаза авторитету, фаза наставництва.
7	<p>Тема 4.2 Психолог як особистість та професіонал. Мета: систематизувати та поглибити знання студентів про професійні та особистісні якості психолога.</p> <p>Питання для обговорення: Визначте показники готовності психолога до професійної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистісні диспозиції психолога 2. Охарактеризуйте структуру психологічної готовності психолога до професійної діяльності. 3. Етичні засади професійної діяльності психолога. 4. Небажані особистісні риси в діяльності психолога 5. Значення емпатії в діяльності психолога.
8	<p>Тема 4.3 Основні напрями професійної діяльності практичного психолога Мета: поглибити знання студентів про особливості напрямків роботи психолога.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика професійних функцій практичного психолога. 2. Суть психодіагностичної функції практичного психолога. 3. Орієнтовні етапи психодіагностичної діяльності практичного психолога. 4. Суть психопрофілактичної функції в роботі психолога. 5. Типові проблеми клієнтів, що потребують здійснення психопрофілактичної роботи. 6. Основні методи психопрофілактичної роботи. 7. Суть психокорекційної функції в діяльності практичного психолога. 8. Психопрофілактика та психокорекція: загальне і відмінності. 9. Основні методи психокорекції. 10. Розвивальна функція в роботі практичного психолога.
9	<p>Тема 4.4 Особливості діяльності психологічних служб. Мета: поглибити знання студентів про особливості діяльності психолога в різних сферах професійної діяльності.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність роботи психолога в сфері освіти 2. Сутність роботи психолога в медицині 3. Сутність роботи психолога в сфері спорту 4. Сутність роботи психолога в сфері юриспруденції 5. Сутність роботи психолога в сфері економіки 6. Сутність роботи психолога в соціальній сфері.

6. Самостійна робота студента

Студенти самостійно опрацьовують питання:

Тема 3.1 Сутність психологічних знань. Взаємозв'язок побутових, наукових та практичних психологічних знань .

Політика та контроль

Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал кредитного модуля «Вступ до психології», студенти повинні підключитися до Гугл класу викладача, де будуть прикріплені навчальні матеріали (презентації лекцій). За потреби студенти ведуть конспект лекцій та роблять нотатки (цей вид роботи не оцінюється).

Відвідуваність і виконання завдань

Відвідування лекційних занять не оцінюється але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь студента на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг студента значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на семінарських заняттях. Кожне пропущене семінарське заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг з дисципліни. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі завдання. Контроль знань (розуміння) студентом пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. Студент, який виконає відповідні завдання (відповідь на питання) отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступною з особистого кабінету студента в системі «Кампус» або на сайті кафедри психології та педагогіки.

Студент на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто.

Використання ноутбуків, смартфонів (та інших подібних засобів) для розваги чи спілкування під час заняття не варто. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану смартфона, ноутбуку чи з підручника не варто також. Це характеризує рівень підготовки студента не з кращого боку.

Форми роботи

Лекції, семінарські заняття. Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі (силабусі) дисципліни. Вітаються питання від студентів до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим студентам або загалом аудиторії. Допускається діалог між студентами і викладачем на лекції.

На семінарських заняттях студенти фокусують свою увагу на засвоєнні, узагальненні та систематизації знань з психології, базових психологічних категорій, основних видів діяльності психолога та завдань, які вирішує психолог в процесі практичної діяльності.

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу

освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагіату https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>
Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття, модульна контрольна робота.](#)

Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг виконання студентами індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу.](#)

Семестровий контроль: [залік](#)

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на семінарських заняттях;
- 2) написання модульної контрольної роботи.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях несвоєчасне виконання словника психологічних спричиняють зниження рейтингу студента. Належна підготовка студента до семінарського заняття займатиме в середньому 1-1,5 години.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про PCO з дисципліни та представлені у Додатку 1.

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях виставляється викладачем під час першого і другого етапу проміжної атестації – на восьмому і чотирнадцятому тижнях навчання відповідно. Рейтинг студента станом на 8-й тиждень (за результатами роботи на 4 семінарських заняттях) і 14-й тиждень (за результатами роботи на наступних 7-8 семінарських заняттях) навчання повідомляється студенту на занятті чи в особистому кабінеті електронного кампусу.

На 15-16 тижні семестру студенти виконують модульну контрольну роботу. МКР виконується на лекційному занятті, тривалість МКР – 60 хвилин. Модульна контрольна робота містить двадцять тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді серед яких правильною є лише одна. Задача студента – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку студента) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: [зарахування усіх передбачених РП завдань.](#)

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
------------------------	---------------

100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації студентам

Працюючи на лекції студенту варто конспектувати основні поняття, ознаки, класифікації, визначення, про які розповідатиме викладач. Якщо студент буде уважно слухати, фіксувати відповідний матеріал, потім прочитає цей текст, застосує його при підготовці до семінарського заняття. Якщо після цього студент презентує свою обґрунтовану позицію (думку), критично оцінить позиції (думки) інших студентів, ставитиме питання викладачу та студентам – обсяг засвоєного ним навчального матеріалу і глибина його розуміння збільшуватиметься в рази.

Готуючись до семінарського заняття студент має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковою навчальною літературою. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж студент не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо студент не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи студента і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри психології та педагогіки, к.психол.н, Москаленко Ольгою Володимирівною

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 10 від 10.05.2023 р)

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 11 від 27.06.2023 р.)

**Рейтингова система оцінювання результатів навчання
(для студентів денної форми)**

Рейтинг студента з дисципліни «Вступ до психології» складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на семінарських заняттях;
- 2) написання модульної контрольної роботи.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

Робота на семінарських (практичних) заняттях (максимальна кількість балів складає 54 (кількість балів на 1 занятті – 6):

активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії	5-6
активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	3-4
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування	1-2
відсутність відповіді, ухиляння від участі у семінарському занятті	0

2 Виконання модульної контрольної роботи (максимальна кількість балів складає 46), (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 46)	1
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 46)	0

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 54 + 46 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру **60 і більше балів** мають можливість:

- а) отримати залікову оцінку (залік) відповідно до набраного рейтингу (рейтингові бали переводяться до оцінки згідно із таблицею та заносяться до відомості семестрового контролю);
- б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки (при цьому попередній рейтинг студента з дисципліни скасовується і він отримує оцінку тільки за результатами залікової контрольної роботи).

Студенти, які набрали протягом семестру менше **60 балів, але виконали умови допуску**, виконують залікову контрольну роботу.

Залікова контрольна робота складається зі 100 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни та виконується письмово.

Залікова контрольна робота проводиться за допомогою гугл-тестів, доступ до ЗКР надається студентам лише під час проведення заліку. Тривалість ЗКР – 90 хвилин. Залікова контрольна робота містить 100 тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача студента – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку студента) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Максимальна кількість балів складає **100** (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 100)	1
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 100)	0

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Орієнтовні питання до залікової контрольної роботи

1. Психологія: визначення поняття.
2. Ознаки життєвої психології.
3. Ознаки професійної психології.
4. Виникнення професії “психологія”.
5. Класифікація психологічних професій.
6. Галузі психології: загальна характеристика.
7. Обґрунтування необхідності практичної психології в нашій країні.
8. Мета діяльності практичного психолога.
9. Роль психолога в побудові гуманного демократичного суспільства держави України.
10. Роль практичних психологів у забезпеченні психічного та психологічного здоров'я народу України.
11. Місце професії практичного психолога в класифікації професій.
12. Специфічні особливості об'єкту і предмету праці практичного психолога.
13. Специфічні особливості засобів праці практичного психолога.
14. Специфічні особливості результату праці практичного психолога.
15. Проблема визначення ефективності праці практичного психолога.
16. Взаємодія практичного психолога з суміжними спеціалістами.
17. Поняття про методологію професійної діяльності практичного психолога.
18. Психологічна проблема та запит на надання психологічної допомоги.
19. Поняття про життєву ситуацію особистості.
20. Поняття про соціальну ситуацію розвитку (за Л.С.Виготським).
21. Принцип детермінізму та його застосування в практичній психології.
22. Принцип розвитку та його додержання в роботі практичного психолога.
23. Принцип індивідуального підходу в діяльності практичного психолога.
24. Особистісний підхід як принцип практичної психології.
25. Принцип синтетичного підходу до предмета практичної психології.
26. Визначення поняття “професійної функції практичного психолога”.
27. Специфіка професійної праці практичного психолога: загальна характеристика.
28. Загальна характеристика професійних функцій практичного психолога.
29. Суть психодіагностичної функції практичного психолога.
30. Орієнтовні етапи психодіагностичної діяльності практичного психолога.
31. Загальна характеристика методів психодіагностики.
32. Суть психопрофілактичної функції в роботі психолога.
33. Типові проблеми клієнтів, що потребують здійснення психопрофілактичної роботи.
34. Основні методи психопрофілактичної роботи.
35. Суть психокорекційної функції в діяльності практичного психолога.
36. Рівні аналізу норми та їх вплив на психокорекційну роботу психолога.
37. Психопрофілактика та психокорекція: загальне і відмінності.
38. Основні методи психокорекції.
39. Розвивальна функція в роботі практичного психолога.
40. Професійно - орієнтаційна функція та її здійснення в діяльності практичного психолога організації.
41. Психологічне консультування як функція практичного психолога.
42. Консультування, психокорекція та психотерапія: загальне та відмінності.
43. Етапи психологічного консультування.
44. Суть психолога - просвітницької функції психолога.
45. Напрямки, сфери застосування та методи психолога -просвітницької функції практичного психолога.
46. Загальна характеристика етичних принципів та вимог до особистості та діяльності

практичного психолога.

47. Суть та прояв етичного принципу професійної компетентності в роботі практичного психолога.

48. Зміст принципу ненанесення шкоди та його реалізація в роботі психолога.

49. Принцип неупередженості: зміст та особливості реалізації в професійній праці психолога.

50. Принцип конфіденційності: суть та специфіка використання в роботі психолога.

51. Позитивно орієнтована активність як етичний принцип діяльності практичного психолога.

52. Професіограма та психограма практичного психолога: суть, структура, використання.

53. Вимоги до інтелектуальних якостей практичного психолога.

54. Вимоги до моральних якостей психолога. Практичний психолог як громадянин України.

55. Вимога до комунікативних і організаторських якостей особистості практичного психолога.

56. Вимоги до обладнання кабінету психології.

57. Особливості адаптації та навчання студентів в умовах ВНЗ.

58. Особливості взаємин студентів-майбутніх психологів з викладачами та однокурсниками.

59. Наукова робота в навчанні майбутніх практичних психологів.

60. Основні напрямки та форми професійного самовдосконалення випускників ЗВО – практичних психологів.